

Research Paper

Evaluation of the Quality of Women's Sports and Leisure Spaces from the Perspective of Users: Case Study of Women's Park in Kermanshah

Asma Asgari¹, Shirin Zardoshtian^{2*}

1. Master of Sport Management, Razi University, Kermanshah, Iran.

2. Associate Professor, Department of Sport Management, Razi University, Kermanshah, Iran.

Received: 2024/07/07

Revised: 2025/02/13

Accepted: 2025/02/22

Use your device to scan and read
the article online

DOI:

10.71801/JZVJ.2025.1175654

Keywords:

Urban public Spaces, Quality of women's parks, Women's park, Kermanshah.

Abstract

Introduction: Women are the most influential group on the health and well-being of society. In this regard, the issue of women's parks has been raised by urban planners in recent decades in developed and developing countries, including Iran, in response to the special needs of women. Therefore, the present study was conducted with the aim of evaluating the quality of sports and leisure spaces for women from the perspective of women's park users in Kermanshah province.

Methods: This research was applied in terms of purpose and descriptive-survey in terms of data collection method. In collecting data and information, two methods of library and field were used. To obtain additional data, a questionnaire was used. To calculate the reliability of the questionnaire, the Cronbach's alpha coefficient was calculated using a pre-test, and the reliability of the questionnaire was 0.9. The statistical population of the research included all women who referred to Kermanshah Ladies' Park. To determine the sample size, the optimal sample size determination rule of Mueller (1999) was used; that, considering the number of questionnaire questions and the optimal sample size determination rule of Mueller, 350 women who referred to Kermanshah Ladies' Park were selected as samples using a systematic random sampling method. To analyze the data, SPSS and AMOS software were used.

Findings: The findings of the research indicated that based on the test results and according to the Likert scale, the physical, cultural, sports facilities, and management components of Kermanshah Ladies' Park are in an unsatisfactory state. On the other hand, the components of security level, social relations, and mental health are in a satisfactory state.

Results: Based on the obtained results and the importance of women's physical and mental health and its impact on families and society, it is recommended that officials consider the findings of this research to improve the qualitative and quantitative development of the women's park, thereby increasing user benefits and satisfaction.

Asgari A, Zardoshtian Sh. Evaluation of the Quality of Women's Sports and Leisure Spaces from the Perspective of Users: Case Study of Women's Park in Kermanshah. Quarterly Journal of Women and Society. 2025; 16 (62): 76-94

*Corresponding Author: Shirin Zardoshtian

Address: Associate Professor, Department of Sport Management, Razi University, Kermanshah, Iran.

Tell: 09183571844

Email: sh.zardoshtian@razi.ac.ir

Extended Abstract

Introduction

In our country, women do not have the possibility to safely and comfortably use all urban spaces, including sports facilities, due to a multitude of limitations such as cultural, social, religious restrictions, and the prevailing traditional mindset in society. This has resulted in many urban spaces being male-dominated and lacking in consideration for the differences between genders. In this context, creating women-only spaces for sports and leisure activities appears to be an appropriate approach. Designing spaces for women and girls in sports is a multi-layered process (12) that currently requires a change in the way physical and ideological spaces are constructed in sports clubs (13). This issue has gained increasing attention in recent years under the title of "Women's Parks". One of the latest studies in this field is by Mohammadi (16), which examines the impact of social support for women on their choice of women's parks and public parks for sports participation in Madaran Behesht Park and Mellat Park. The findings of the study showed that women's perspectives in the two spaces indicate that women who choose women's parks for exercise believe that, in addition to other factors, criteria such as family companionship in accepting household responsibilities and media support are effective. In a study by Keyani Salma (17), the leisure pattern, assessment of attitudes, and identification of barriers in women-only leisure tourism spaces in Kashan were examined. The findings indicated that Kashani women had a positive attitude towards the formation of women-only leisure spaces and stated that if a women-only park were built near their homes, they would definitely go there for leisure. Mushkani and Ono (19) investigated the role of land use and vibrancy in promoting gender equality in urban public parks (case study: Kabul, Afghanistan). This study addresses the human-environment dichotomy and seeks to provide solutions that can serve as a basis for urban planning and promoting gender inclusivity in recreational settings.

The results of this study showed that the location, surrounding area, and vital parameters of public parks play a key role in their equitable use by different genders. The present study aimed to conduct an analytical study of women-only sports and leisure spaces with a focus on women's parks in Kermanshah province. In this context, a compilation of the studied indices in women's parks across the country was used, such as Madaran Behesht Women's Park, Karaj Jahan Garden, Nargis Women's Park, Borujerd Women's Complex, Kerman Mother Park, etc. Finally, seven variables were considered, including physical components, security, cultural, social relations, sports facilities, mental health, and management, to ensure that the park in question was studied and examined from all aspects.

Methods

The Present Research is Applied in terms of its Objective and Descriptive-Survey in terms of Data Collection Method. The study area included Kermanshah Women's Park located in District 5 Municipality. The statistical population of the research included all ladies referring to Kermanshah Ladies' Park, for determining the sample size, the optimal sample size determination rule of Mueller (21) was used. Mueller uses the ratio of sample size to free parameter for estimation to determine the sample size. He considers the minimum of this ratio to be 5 to 1, the average to be 10 to 1, and the maximum to be 20 to 1. Therefore, considering the number of research tool questions (35 questions) and the optimal sample size determination rule of Mueller, 350 ladies referring to Kermanshah Ladies' Park were selected as a sample using the systematic random sampling method in peak hours of ladies' attendance (7:30 - 12). To collect research data, a researcher-made questionnaire was used. In this research, to determine the validity of the questionnaire, content validity (confirmation by sports management professors), convergent validity and divergent validity were used. To determine the reliability of the questionnaire, composite reliability was also used, the results of which showed that

the research tool has appropriate validity and reliability. To analyze the data, one-sample t-test and central indices were used in SPSS software. Also, AMOS software was used to perform first and second order confirmatory factor analysis.

Findings

Table1. Statistics of variables in Kermanshah Women's Park

Variable	N*	M*	SD*	MD*
physical	128	2.87	0.28	0.02
The level of security	128	4.44	0.55	0.04
cultural	128	2.29	0.77	0.06
Communit y	128	4.25	0.54	0.04
Relations				
Sports facilities	128	2.65	0.58	0.05
mental health	128	4.45	0.54	0.04
manageria l	128	1.97	0.53	0.04

N* = Number

M* = Mean

SD* = Standard Deviation

MD* = Mean Deviation

The Status of Kermanshah women's Park in Terms of Physical Components, Security, Cultural, Social Relations, Sports Facilities, Mental Health, and Management

The status of Kermanshah women's Park was evaluated in terms of physical components, security, cultural, social relations, sports facilities, mental health, and management. According to the results of the above table, the significance level obtained for the one-sample t-test in all components of physical, security, cultural, social relations, sports facilities, mental health, and management was less than 0.05 (sig = 0.001) and the t-statistic obtained was greater than the critical value of 1.96, indicating that the mean obtained for the research components has a significant difference with the test value. As a result, hypothesis H0 is rejected and hypothesis H1 is accepted at the 95% confidence level. Based on the reported mean for the research components, the mean of the physical, cultural, sports facilities, and

management components is less than the test value, indicating that the status of these variables in Kermanshah women's Park is unsatisfactory from the perspective of the research samples. On the other hand, the mean of the security, social relations, and mental health components is greater than the test value, indicating that the status of these variables in Kermanshah women's Park is satisfactory from the perspective of the research samples. In addition, the mean indices show that the highest mean value is related to the security component and the lowest value is related to the management component.

Discussion

The findings revealed that the mean values for physical, cultural, sports, and management components were lower than the test value (test value = 3). This indicates that the status of these variables in Kermanshah Women's Park is unfavorable from the perspective of the research samples, and there are inadequate services available. In contrast, parks such as Urmia Women's Park (Soleimani et al., 2019), Behesht Madaran Women's Park in Tehran (Habibi & Ali Pour Shajaei, 2014), Borujerd Women's Complex (Mofidi, 2014), and Jahan Garden in Karaj (Hajjizadeh, 2018) offer amenities such as fountains, kindergartens, flower and plant clinics, educational centers, cultural product stores, art galleries, football fields, futsal, volleyball, basketball, an administrative building, shops, and restaurants. On the other hand, the mean values for the components of security level, social relations, and mental health were higher than the test value. This indicates that the status of these variables in Kermanshah Women's Park is favorable from the perspective of the research samples. In addition, the mean indices show that the highest mean value is related to the component of mental health and the lowest mean value is related to the component of management.

Conclusion

According to the obtained results and evaluation of women's parks in different cities with geographical, cultural, and social differences, it was found that this research is of high importance and no similar research has been conducted in Kermanshah province so far. Therefore, provincial officials and relevant organizations such as the municipality and the governorate can use the results of this research to develop and expand the existing women's park in Kermanshah or women's parks with similar conditions. Also, considering that there is only one women's park in Kermanshah, the results of this research can be considered in the construction of new parks.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

All participants in the study participated in the study by filling out a consent form, and the researchers assured them that the results of the research were confidential.

Funding

All financial resources and costs for research and publication of the article have been paid by the authors and no financial support has been received.

Authors' contributions

The article is based on a master's thesis. The first author is a master's graduate and the second author is the thesis supervisor and corresponding author.

Conflicts of interest

This article is based on an M.Sc. thesis entitled "Analytical study of sports and leisure spaces for women (Case study: Kermanshah Women's Park)" (Department of Sports Management, Faculty of Physical Education and Sports Sciences, Razi University, Kermanshah) and does not conflict with any personal or organizational interests.

مقاله پژوهشی

ارزیابی کیفیت فضاهای ورزشی و فراغتی ویژه بانوان از منظر کاربران: مطالعه موردی پارک بانوان کرمانشاه

اسماء عسگری^۱، شیرین زردشتیان^{۲*}

۱- کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران.

۲- دانشیار گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران.

چکیده

هدف: زنان تأثیرگذارترین گروه بر سلامت و شادابی جامعه هستند. در این راستا مبحث پارک‌های بانوان در دهه‌های اخیر در کشورهای توسعه یافته و نیز درحال توسعه از جمله ایران، با توجه به نیازهای ویژه بانوان از سوی برنامه ریزان شهری مطرح شده است. لذا این پژوهش با هدف ارزیابی کیفیت فضاهای ورزشی و فراغتی ویژه بانوان از منظر کاربران پارک بانوان استان کرمانشاه انجام شد.

روش: این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از نظر شیوه گردآوری داده‌ها توصیفی - پیمایشی بود. در گردآوری داده‌ها، دو روش کتابخانه‌ای و میدانی بکارگرفته شد. برای دستیابی به داده‌های تکمیلی از پرسش‌نامه استفاده شد. جهت محاسبه پایایی پرسش‌نامه با انجام پیش‌آزمون ضریب آلفای کرونباخ، پایایی پرسش‌نامه ۰/۹ محاسبه شد. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه بانوان مراجعه کننده به پارک بانوان کرمانشاه بود و برای تعیین حجم نمونه از قاعده تعیین حجم نمونه بهینه مولر (۱۹۹۹) استفاده شد؛ که با توجه به تعداد سوالات پرسش‌نامه و قاعده تعیین حجم نمونه بهینه مولر، تعداد ۳۵۰ نفر از بانوان مراجعه کننده به پارک بانوان کرمانشاه با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی در دسترس به عنوان نمونه انتخاب شدند. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزارهای SPSS و AMOS استفاده شد.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش نشان داد که براساس نتایج آزمون و برحسب ارزش گذاری لیکرت مؤلفه‌های کالبدی، فرهنگی، امکانات ورزشی و مدیریتی پارک بانوان کرمانشاه وضعیت نامطلوبی دارند؛ در مقابل مؤلفه‌های میزان امنیت، روابط اجتماعی و سلامت روانی از وضعیت مطلوبی برخوردار هستند.

نتایج: با توجه به نتایج به دست آمده و اهمیت سلامت جسمانی و روانی بانوان و اثر آن بر خانواده و جامعه پیشنهاد می‌گردد مسئولین در جهت توسعه کیفی و کمی پارک بانوان نتایج این پژوهش را مورد توجه قرار دهند تا میزان بهره‌مندی و رضایتمندی کاربران افزایش یابد.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۴/۱۷

تاریخ داوری: ۱۴۰۳/۱۱/۲۵

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۲/۰۴

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید

DOI:

10.71801/JZVJ.2025.1175654

واژه‌های کلیدی:

فضاهای عمومی شهری، کیفیت پارک‌های بانوان، پارک بانوان، کرمانشاه

* نویسنده مسئول: شیرین زردشتیان

نشانی: دانشیار گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران.

تلفن: ۰۹۱۸۳۵۷۱۸۴۴

پست الکترونیکی: sh.zardoshtian@razi.ac.ir

مقدمه

امروزه با آگاهی جوامع از اهمیت ورزش، بسیاری از افراد و خانواده‌ها جهت پرداختن به فعالیت‌های ورزشی وقت بیشتری صرف می‌کنند؛ چرا که نقش ورزش در جامعه در طول سال‌ها نه تنها برای فرد بلکه برای سلامت عمومی نیز اهمیتی فزاینده پیدا کرده است (۱) و تأثیر بسزایی در بهبود سلامت جسم و روان دارد و به عنوان یک شاخص اساسی برای داشتن سبک زندگی سالم مورد تأکید است؛ این موضوع محدود به قشر خاصی نمی‌شود. طبق اعلام مرکز کنترل و پیشگیری از بیماری‌ها (CDC) صرف نظر از سن، جنس، توانایی‌ها، قومیت، شکل یا اندازه همه می‌توانند مزایای سلامتی فعالیت بدنی را تجربه کنند. افزون بر این، پژوهش‌ها نشان داده‌اند که ورزش مادام العمر با طول عمر بیش‌تر مرتبط است و ۴۰ بیماری مزمن را به تأخیر می‌اندازد (۲). هم‌چنین، سطوح بالاتر فعالیت بدنی بدون در نظر گرفتن وضعیت وزن، با کاهش خطر مرگ و میر همراه است (۳) که نشانگر رابطه معکوس بین فعالیت بدنی و دلایل منتهی به مرگ و میر است. یکی از مهم‌ترین و اساسی‌ترین کاربری‌های شهری، اماکن و فضاهای ورزشی هستند که فرصت فعالیت بدنی روزمره را برای شهروندان فراهم می‌کنند. از این رو افرادی که دسترسی بهتری به انواع متنوعی از امکانات طبیعی و مصنوعی دارند، ۴۳ درصد بیش‌تر از آنانی که دسترسی محدودتری به امکانات دارند، تمایل به ۳۰ دقیقه ورزش روزانه نشان می‌دهند (۴) هم‌چنین، یافته‌ها نشان داده‌اند که نقش پارک‌ها و فضاهای سبز شهری به عنوان مهم‌ترین فضاهای شهری فقط بر کارکرد اکولوژیکی آن خلاصه نمی‌شود. کارکردهای تسکین و آرامش بخشی، آموزشی-فرهنگی، روان‌شناختی و فراغتی-اجتماعی مهم‌ترین کارکردهایی هستند که شهروندان از این فضاها انتظار دارند (۵). هم‌چنین، فضاهای سبز تأثیر مثبتی بر مردم شهرها دارد به گونه‌ای که موجب کاهش خشونت، یأس و ناامیدی می‌شود (۶) از طرفی، این اماکن و فضاها باید به گونه‌ای باشند که امکان بهره‌مندی برابر را برای همه افراد جامعه اعم از سن یا جنسیت فراهم کنند و زمینه ساز حضور قشرهای گوناگون باشد (۷) چرا که فضای شهری کارآمد، فضایی است که افراد با ویژگی‌های گوناگون سنی و جنسی، بتوانند با حضور در این فضاها خواسته‌های خود را محقق سازند و این فضا آسایش و آرامش را برای استفاده‌کنندگان فراهم آورد. در کشور ما زنان به سبب بسیاری از محدودیت‌ها مانند محدودیت‌های فرهنگی، اجتماعی، مذهبی و تفکر سنتی حاکم بر جامعه، امکان استفاده ایمن و راحت از همه فضاهای شهری از جمله فضاهای ورزشی را ندارند. به طور کلی دختران و زنان هنگام شرکت در فعالیت‌های ورزشی از

فرصت‌ها و حمایت‌های کم‌تری برخوردارند (۸) به گونه‌ای که بسیاری از فضاهای شهری، مردانه هستند و توجه به تفاوت بین جنسیت زن و مرد در آنها رعایت نشده است، اما در عصر حاضر که موضوع فرصت‌های برابر برای همه افراد جامعه در میان است، این محدودیت‌ها به چالش کشیده شده و زنان در تمام عرصه‌های ورزشی اعم از تفریحی، فراغتی و رقابتی حضور بیش‌تر و مؤثرتری را رقم می‌زنند (۹). بنابراین، ایجاد رویدادها و برنامه‌های ورزشی مخصوص زنان ممکن است فضایی فراهم کند که در آن زنان موانعی کم‌تر را تجربه کنند و منجر به افزایش مشارکت شود (۱۰). این رویکردها ابتدا در کشورهای پیشرفته و با هدف فراهم ساختن بستر مناسب‌تری برای حضور فعالانه‌تر زنان در اجتماع مورد توجه قرار گرفت و سپس چنین موضوعاتی به کشورهای دیگر نیز تسری یافت (۱۱). از این رو، باتوجه به اینکه زنان نیمی از جامعه را تشکیل می‌دهند و از آنجایی که نقش حیاتی در خانواده ایفا می‌کنند، لذا، تأمین نیازهای فراغتی آن‌ها از اهمیتی بسیار بالا برخوردار است. در همین راستا ایجاد فضاهایی مختص بانوان جهت پرداختن به فعالیت‌های ورزشی و فراغتی رویکرد مناسبی به نظر می‌رسد. فضا سازی برای زنان و دختران در ورزش فرآیندی چندلایه است (۱۲) که در حال حاضر مستلزم ایجاد تغییر در نحوه ساخت فضاهای فیزیکی و ایدئولوژیک باشگاه‌های ورزشی است (۱۳) که این موضوع در سال‌های اخیر تحت عنوان پارک بانوان، بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته است. در واقع، هدف از ایجاد پارک‌های بانوان پاسخگویی به نیازهایی است که از محدودیت‌های جامعه یا ترجیح شخصی نشأت گرفته باشند (۱۴).

در دهه‌های گذشته با افزایش تدریجی حضورپذیری بانوان و تغییر موقعیت اجتماعی، پژوهش‌های قابل توجهی در زمینه پارک بانوان و مفاهیم مرتبط با آن مانند امنیت، فضا و جنسیت صورت گرفته است. وفایی و دولتیاران (۱۴) میزان رضایت‌مندی شهروندان از کیفیت پارک بانوان لاله شهر نورآباد را ارزیابی کردند و طی این پژوهش بیان داشتند که ایجاد فضاهایی مختص بانوان از مهم‌ترین شاخص‌های یک شهر سالم و پایدار است و در عین حال زمینه رشد فکری و فرهنگی را برای بانوان فراهم می‌کند. شکور و همکاران (۱۵) در مطالعه‌ای به بررسی عوامل اثرگذار بر شاخص احساس امنیت بانوان در فضاهای باز شهری پرداختند. و بیان کردند که یکی از آسیب پذیرترین اقشار جامعه در مقوله احساس امنیت اجتماعی، زنان هستند؛ بنابراین، بر ایجاد فضاهای امن برای زنان در فضاهای عمومی شهری تأکید کردند. محمدی (۱۶) تأثیرگذاری حمایت اجتماعی از زنان در انتخاب پارک بانوان و عمومی به

پارامترهای حیاتی پارک‌های عمومی نقش کلیدی در استفاده عادلانه از آن‌ها توسط جنسیت‌های گوناگون دارد. اقبال (۲۰) در پژوهشی با عنوان: پارک‌های مخصوص زنان چقدر امن هستند؟ به این مهم اشاره کرده است که بیش‌تر کاربران پارک‌های مختص بانوان در آن‌جا احساس امنیت می‌کنند.

موضوع ورزش در استان کرمانشاه، و به خصوص ورزش بانوان از اهمیتی ویژه برخوردار است. چرا که بزرگ‌ترین چالش حوزه ورزش استان، فقر حرکتی است. این موضوع در مورد ورزش بانوان نیز صدق می‌کند؛ چون افزون بر محدودیت‌های اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی، مشغله کاری و مسئولیت‌پذیری زنان نسبت به امور خانه و خانواده، فقر حرکتی را در زنان بالا برده است. از طرفی مردم شهر کرمانشاه به دلیل قرارگیری در منطقه مرزی و درگیری بیش‌تر در جنگ تحمیلی از مشکلات بهداشت روانی، افسردگی و پرخاشگری رنج می‌برند و میزان شادکامی مردم کرمانشاه نسبت به میانگین کشور کم‌تر است. پژوهش‌هایی که در این زمینه صورت گرفته نشان می‌دهد که فعالیت جسمانی و ورزش اثرات مثبت قابل توجهی در پیشگیری یا کم کردن بیماری ذهنی، از جمله علائم افسردگی و یا بیماری مرتبط با استرس دارند (۱). همچنین، ایجاد پارک‌های بانوان می‌تواند در استعدادیابی از بین بانوان، کمک شایانی به ورزش حرفه‌ای و قهرمانی استان کند. در بحث اشتغالزایی نیز این موضوع مؤثر است به‌طوری‌که از راه بکارگیری افراد در ساخت، مدیریت پارک و در بخش‌های مرتبط دیگر می‌توان به این مهم دست یافت. افزون بر این، کرمانشاه یکی از شهرهایی است که با خلأ بالایی در فضاهای فراغتی در کل جمعیت جامعه و به خصوص در بخش بانوان مواجه است و علی‌رغم جمعیت بانوان که حدود ۵۰۷/۵۳۵ نفر است بیش‌ترین تأخیر را در احداث پارک بانوان داشته است که در نهایت پارک بانوان کرمانشاه در تیرماه سال ۱۴۰۰ با مساحت تقریبی یک هکتار و با اعتباری معادل ۱۵ میلیارد تومان به بهره‌برداری رسید. در مورد تحلیل پاسخ‌گویی این فضا از نظر کیفیت و کمیت مطالعاتی صورت نگرفته است و انجام چنین پژوهش‌هایی اطلاعات بسیار ارزشمندی را برای مسئولین جهت توسعه و پیشنهادات راهبردی فراهم می‌آورد. لذا، در این پژوهش مطالعه‌ای تحلیلی در مورد پارک بانوان شهر کرمانشاه صورت گرفته است. تاکنون نمونه مشابه این پژوهش در سطح استان انجام نشده لذا، مسئولین استان و ارگان‌های مرتبط مانند شهرداری و استانداری می‌توانند از نتایج این پژوهش جهت توسعه و گسترش فضاهای ورزشی و فراغتی ویژه بانوان بهره‌مند شوند.

منظور مشارکت در فعالیت ورزشی نمونه‌ی موردی: پارک بهشت مادران و پارک ملت را مورد سنجش و بررسی قرار داده است. با توجه به یافته‌های پژوهش تفاوت میان دیدگاه زنان در دو فضا نشان داده است زنانی که پارک بانوان را برای ورزش انتخاب می‌کنند، معتقداند در کنار سایر عوامل، معیارهایی مانند همراهی خانواده در پذیرش مسئولیت امور خانه و حمایت رسانه، مؤثر هستند. در پژوهشی کیانی سلمی (۱۷) الگوی گذران اوقات فراغت، سنجش نگرش‌ها و شناسایی موانع در فضاهای گردشگری فراغتی ویژه بانوان (نمونه موردی: کاشان) را مورد بررسی قرار داد. یافته‌ها بیان کننده آن بودند که بانوان کاشانی نگرش مثبتی به شکل‌گیری فضاهای فراغتی ویژه بانوان داشته و بیان کرده‌اند که اگر در نزدیکی محل زندگی‌شان، پارک مخصوص بانوان احداث شود حتماً برای گذراندن اوقات فراغت به آن‌جا مراجعه خواهند کرد. محمودی و الیاسی (۱۸) در پژوهشی با عنوان بررسی مفهومی فضای پارک بانوان با رویکرد روانشناسی محیطی، عوامل جذب و دفع کننده در پارک بانوان را تبیین نموده‌اند. از این رو عواملی مانند آزادی در پوشش بانوان، مکانی جهت گفتمان آزادانه بانوان با یکدیگر، آزادی بیش‌تر بانوان نسبت به فضاهای تفریحی دیگر، وجود آرامش در پارک بانوان و... را عوامل جذب کننده و عواملی از قبیل نبود فضای بازی کودکان، نبود رستوران و کافی‌شاپ مناسب، نبود فضاهای مطالعه، دید ساختمان‌های اطراف به پارک بانوان و... را عوامل دفع کننده تلقی کرده‌اند. در پژوهش‌های خارجی نیز مطالعاتی صورت گرفته است. ساولدا مارتینز و همکاران (۸) در پژوهشی به بررسی شکاف جنسیتی در ورزش پرداخته‌اند. در ابتدا پس از اشاره به وجود نابرابری جنسیتی در ورزش و اینکه دختران و زنان هنگام شرکت در فعالیت‌های ورزشی از فرصت‌ها و حمایت‌های کم‌تری برخوردارند، تأکید کردند که تا زمانی که بسترهای اجتماعی و رویه‌های فرهنگی به طور کلی تغییر نکند، زنان ورزشکار باید سخت‌مبارزه کنند تا مسائل نابرابری فرصت‌ها در دنیای ورزش را رهبری کنند. مشکانی و اونو (۱۹) در پژوهشی نقش کاربری زمین و سرزندگی در تقویت برابری جنسیتی در پارک‌های عمومی شهری (نمونه موردی: شهر کابل، افغانستان) را مورد بررسی قرار دادند. این مطالعه در یک شهر در حال گسترش و بافت مسلمان افغانستان انجام شده است و به دوگانگی انسان-محیط می‌پردازد و به دنبال ارائه راهکارهایی است که می‌تواند به عنوان مبنایی برای برنامه‌ریزی شهری و ترویج فراگیری جنسیتی در محیط‌های تفریحی باشد. نتایج این مطالعه نشان داد که موقعیت، منطقه اطراف و

روش پژوهش و ابزار پژوهش

این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از نظر شیوه گردآوری داده‌ها توصیفی - پیمایشی است. محدوده مورد مطالعه شامل پارک بانوان کرمانشاه واقع در محدوده شهرداری منطقه پنج بود. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی بانوان مراجعه کننده به پارک بانوان کرمانشاه بود که جهت تعیین حجم نمونه از قاعده تعیین حجم نمونه بهینه مولر (۲۱) استفاده شد. مولر برای تعیین حجم نمونه از نسبت حجم نمونه به پارامتر آزاد برای برآورد استفاده می‌کند. وی حداقل این نسبت را ۵ به ۱، حد متوسط آن را نسبت ۱۰ به ۱ و حد بالای آن را نسبت ۲۰ به ۱ عنوان می‌کند لذا، با توجه به تعداد سوالات ابزار پژوهش (۳۵ سوال) و قاعده تعیین حجم نمونه بهینه مولر، تعداد ۳۵۰ نفر از بانوان مراجعه کننده به پارک بانوان کرمانشاه با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی در دسترس در ساعات اوج مراجعه بانوان (۷:۳۰ - ۱۲) به عنوان نمونه انتخاب شدند.

جهت گردآوری داده‌های پژوهش از پرسش‌نامه محقق ساخته‌ای استفاده شد که باتوجه به اهداف پژوهش و اقتباس از پژوهش‌های پیشین تدوین شد (جدول ۱). در این راستا با جمع‌بندی از شاخص‌های مورد مطالعه در پارک‌های بانوان سطح کشور مانند پارک بانوان حجاب مشهد (۵)، پارک‌های استان خوزستان (۲۲)، پارک بانوان لاله شهر نورآباد (۱۴) و پارک بانوان شهر اردبیل (۲۳) استفاده شد که در نهایت، هفت متغیر شامل مؤلفه‌های کالبدی، میزان امنیت، فرهنگی، روابط اجتماعی و امکانات ورزشی و مؤلفه سلامت روانی و مؤلفه مدیریتی

اجتماعی، امکانات ورزشی، سلامت روانی و مدیریتی در نظر گرفته شد تا پارک مورد نظر از همه ابعاد مورد مطالعه و بررسی قرار گیرد. منظور از مؤلفه کالبدی اجزای تشکیل دهنده قالب و چهارچوب پارک می‌باشد. امنیت یکی از نیازهای اساسی جامعه است که به معنای نداشتن ترس می‌باشد و پژوهش‌ها نشان داده است که بانوان در فضاهایی مانند پارک‌های بانوان که مختص آنان باشد احساس امنیت بیشتری دارند. خدمات فرهنگی در پارک‌های بانوان سهم بسزایی در غنی‌سازی اوقات فراغت بانوان دارد بنابراین، از اهمیت بالایی برخوردار است. منظور از روابط اجتماعی، ارتباطات بین دو نفر یا چند گروه است. در ادامه مؤلفه امکانات ورزشی مورد بررسی قرار گرفت که منظور از آن زیرساخت‌ها و فضاهایی است که فعالیت ورزشی را ممکن می‌سازد. یکی از اهدافی ویژه که در ایجاد پارک‌های بانوان سطح کشور در نظر گرفته می‌شود، بهبود وضعیت و تاثیر مثبت بر وضعیت سلامت روانی بانوان است که در این راستا سازمان بهداشت جهانی (۲۰۰۴) سلامت روانی را به عنوان حالتی از بهزیستی که در آن فرد توانمندی خود را شناخته از آنها به نحو موثر و مولد استفاده کرده و برای اجتماع خویش مفید است تعریف می‌کند. در نهایت، هر مجموعه کوچک یا بزرگی برای بازدهی مطلوب نیازمند مدیریت است و پارک‌های بانوان نیز مستثنی از این موضوع نیستند. به طور کلی، مدیریت فرآیند واگذاری وظایف به افراد برای رسیدن به یک هدف مشخص است.

جدول ۱. شاخص‌های جمع‌بندی شده از مطالعات پیشین پارک‌های بانوان

شاخص و بوشهری و همکاران (۱۴۰۱)	شاخص و بوشهری و همکاران (۱۴۰۱)	شاخص و بوشهری و همکاران (۱۴۰۱)	شاخص و بوشهری و همکاران (۱۴۰۱)
مؤلفه کالبدی	*	*	*
مؤلفه میزان امنیت	*	*	*
مؤلفه فرهنگی	*	*	*
مؤلفه روابط اجتماعی	*	*	*
مؤلفه امکانات ورزشی	*	*	*
مؤلفه سلامت روانی	*	*	*
مؤلفه مدیریتی	*	*	*

مؤلفه فرهنگی (۳ سوال)، مؤلفه روابط اجتماعی (۴ سوال)، مؤلفه امکانات ورزشی (۵ سوال)، مؤلفه سلامت روانی (۵ سوال) و مؤلفه مدیریتی (۴ سوال) بود. بر اساس اهداف پژوهش، نمونه‌های پژوهش در دو حالت به این بخش پرسش‌نامه پاسخ

بخش نخست پرسش‌نامه شامل هشت سؤال بود که مشخصات فردی و اطلاعاتی در مورد مراجعه به پارک بانوان را مورد سنجش قرار داد. بخش دوم پرسش‌نامه شامل ۳۵ سوال و هفت مؤلفه کالبدی (۱۰ سوال)، مؤلفه میزان امنیت (۴ سوال)،

تحلیل عاملی تاییدی

در یک ارزیابی از مجموعه ابعاد تشکیل‌دهنده فضاهای ورزشی و فراغتی ویژه بانوان، این ابعاد را از نظر رابطه می‌توان در چند گروه تقسیم کرد. بر این اساس تعیین سطوح روابط بین ابعاد، اثرگذاری این ابعاد، تعیین مقدار این اثرگذاری، شناسایی روابط ابعاد در این راستا دارای اهمیت خاصی می‌باشد؛ لذا، برای دستیابی به این اهداف در این پژوهش از مدل تحلیل عاملی تأییدی استفاده شده است. در تحلیل عاملی تأییدی مرتبه نخست رابطه عامل یا عامل‌ها (متغیرهای پنهان) با گویه‌ها (متغیرهای مشاهده‌پذیر) موردسنجش قرار گرفت و بر اساس شاخص‌های نیکویی برازش مدل معادلات ساختاری به کمک نرم افزار AMOS ۲۴ بررسی شد. در تحلیل عامل مرتبه دوم فرض بر این است که متغیرهای پنهان استخراج شده در مرحله نخست، خود بازتابی از سطح دیگری از مفهوم هستند و می‌توانند مفهومی کلی‌تر را در سطح ثانویه و بالاتر نشان دهند (۲۴). با توجه به اینکه زیر مقیاس‌های سازه فضاهای ورزشی و فراغتی ویژه بانوان می‌توانند اجزایی از یک مفهوم کلی‌تر را نشان دهند و ابعاد استخراج شده از مفهوم مد نظر خود بیانگر مفهوم کلی‌تری از شاخص‌های تغییر الگوی کشت است؛ بنابراین پس از اجرای تحلیل عامل مرتبه نخست، تحلیل عامل مرتبه دوم اجرا شد.

برای بررسی پایایی سازه از پایایی ترکیبی استفاده شد. برتری پایایی ترکیبی نسبت به آلفای کرونباخ در این است که پایایی سازه‌ها نه به صورت مطلق بلکه با توجه به همبستگی سازه‌هایشان با یکدیگر محاسبه می‌شود (۲۵). مقدار ملاک برای مناسب بودن پایایی ترکیبی بالای ۰/۷ است (۲۶). جهت بررسی روایی همگرا و واگرایی سازه فضاهای ورزشی و فراغتی ویژه بانوان با رویکرد فورنل و لارکر (۲۷) به کمک ارزیابی میانگین واریانس استخراجی حداکثر مجذور واریانس مشترک و میانگین مجذور واریانس مشترک سنجیده شد. زمانی که گویه‌های ابزار در یک عامل همبستگی بالایی با یکدیگر داشته باشند و معرف سازه (عامل) خود باشند روایی همگرا و در صورتی که عوامل استخراج شده مجزا از یکدیگر باشند روایی واگرا وجود دارد. جهت برقراری روایی همگرا باید پایایی ترکیبی بالاتر از ۰/۷، AVE بیش‌تر از ۰/۵ باشد و پایایی ترکیبی بیش‌تر از AVE باشد. برای تأیید روایی واگرا نیز باید MSV و ASV کم‌تر از AVE باشد (۲۸).

دادند. در حالت نخست گردآوری داده‌های مربوط به تحلیل عاملی تأییدی، نظر نمونه‌های پژوهش در ارتباط با تناسب گویه‌ها با موضوع پژوهش (برای مثال: دسترسی به پارک تا چه اندازه در حضور شما در پارک تأثیر دارد؟) با استفاده از طیف ۵ ارزشی لیکرت (۱= بسیار کم؛ ۲= کم؛ ۳= متوسط؛ ۴= زیاد؛ ۵= بسیار زیاد) و در حالت دوم جهت بررسی وضعیت پارک بانوان کرمانشاه، نظر نمونه‌های پژوهش در ارتباط با وضعیت پارک بانوان کرمانشاه (برای مثال: دسترسی به پارک بانوان را چگونه ارزیابی می‌کنید؟) با استفاده از طیف ۵ ارزشی لیکرت (۱= خیلی بد؛ ۲= بد؛ ۳= متوسط؛ ۴= خوب؛ ۵= بسیار خوب) اندازه‌گیری شد. در این پژوهش برای تعیین روایی پرسش‌نامه از روایی محتوایی (تأیید اساتید مدیریت ورزشی)، روایی همگرا و روایی واگرا استفاده شده است. جهت تعیین میزان پایایی پرسش‌نامه نیز از پایایی ترکیبی استفاده شد که نتایج به دست آمده نشان داد ابزار پژوهش از روایی و پایایی مناسب برخوردار است. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون تی تک نمونه‌ای و شاخص‌های مرکزی در نرم افزار SPSS استفاده شد. همچنین، جهت انجام تحلیل عاملی تأییدی مرتبه نخست و دوم از نرم افزار AMOS استفاده گردید.

یافته‌های پژوهش

نتایج توصیف جمعیت شناختی نمونه‌های مورد بررسی نشان داد که بیش‌تر نمونه‌های آماری این پژوهش بین ۴۱ تا ۵۰ سال سن (۳۰ درصد) داشتند. در پارک بانوان کرمانشاه از بین نمونه‌های آماری "۲۰/۳ درصد" مجرد و "۷۹/۷ درصد" هم به لحاظ وضعیت تاهل متاهل بودند. در محدوده پارک مورد مطالعه اکثریت نمونه آماری در رتبه نخست دارای تحصیلات دیپلم و در رتبه دوم دارای مدرک زیر دیپلم بوده‌اند. از لحاظ وضعیت اشتغال پاسخ دهندگان نتایج نشان داد که اکثریت نمونه‌ها یعنی "۷۶ درصد" خانه‌دار بوده‌اند. از نظر میزان مراجعه به پارک بانوان کرمانشاه "۶۷/۱ درصد" نمونه‌های پژوهش شش بار و بیش‌تر در ماه به پارک مراجعه می‌کردند. بررسی نتایج نحوه مراجعه به پارک بانوان نشان داد که بیش‌تر نمونه‌ها همراه با دوستان به پارک مراجعه می‌کردند. همچنین، از لحاظ وسیله تردد به پارک "۷۳/۷ درصد" نمونه‌ها پیاده به پارک مراجعه می‌کردند. در نهایت، "۷۲/۶ درصد" نمونه‌های پژوهش انگیزه خود را از مراجعه به پارک بانوان ورزش بیان کردند و در رتبه دوم "۱۵/۱ درصد" با انگیزه استراحت و فراغت به پارک مراجعه می‌کردند.

جدول ۳. پایایی، روایی همگرا و واگرا

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	ASV	MSV	AVE	CR	
						۰/۸۴۶	۰/۳۳۷	۰/۶۴۴	۰/۷۱۶	۰/۹۶۲	مؤلفه کالبدی
					۰/۸۱۲	۰/۶۴۲	۰/۲۳۰	۰/۴۱۲	۰/۶۵۹	۰/۸۸۵	مؤلفه میزان امنیت
					۰/۸۳۶	۰/۴۷۰	۰/۳۲۹	۰/۲۱۵	۰/۴۱۳	۰/۸۷۴	مؤلفه فرهنگی
			۰/۸۴۲	۰/۳۲۴	۰/۳۹۵	۰/۶۳۷	۰/۲۷۲	۰/۵۵۴	۰/۷۱۰	۰/۹۰۷	مؤلفه روابط اجتماعی
		۰/۷۷۱	۰/۴۰۳	۰/۶۴۲	۰/۳۹۸	۰/۴۴۲	۰/۲۵۵	۰/۴۱۳	۰/۵۹۴	۰/۸۸۰	مؤلفه امکانات ورزشی
	۰/۸۶۸	۰/۵۱۱	۰/۷۴۴	۰/۴۱۳	۰/۴۹۳	۰/۸۰۳	۰/۳۶۰	۰/۶۴۴	۰/۷۵۳	۰/۹۳۸	مؤلفه سلامت روانی
۰/۸۱۸	۰/۵۴۱	۰/۵۸۴	۰/۵۰۰	۰/۵۲۵	۰/۴۳۹	۰/۵۰۷	۰/۲۶۸	۰/۳۴۰	۰/۶۷۰	۰/۸۹۰	مؤلفه مدیریتی

ایفا می‌کند (۲۶). اگر بار عاملی کمتر از ۰/۳ باشد ضعیف است و از آن صرف نظر می‌شود. بار عاملی بین ۰/۳ تا ۰/۶ قابل قبول است و اگر بزرگ‌تر از ۰/۶ باشد بسیار مطلوب است (۳۰).

برای بررسی برازش مدل نیز از شاخص‌های کای دو بر درجه آزادی^۱، ریشه میانگین مربعات خطای برآورد^۲، ریشه میانگین مربعات باقیمانده استاندارد شده^۳ و شاخص برازش تطبیقی^۴ طبق پیشنهاد گاسکین و لیم^۵ (۲۹) استفاده شد. در تحلیل عامل تأییدی مرتبه نخست، تمامی شاخص‌های $CFI = ۰/۹۴۲$ و $SRMR = ۰/۰۴۴$ ، $RMSEA = ۰/۰۵۶$ ، $CMIN/DF = ۲/۱۰۳$ مورد تأیید قرار گرفتند (جدول ۵). همچنین، مقدار بارهای عاملی بدست آمده برای تمامی گویه‌های زیر مقیاس‌های فضاهای ورزشی و فراغتی بیش‌تر از ۰/۷ و در سطح معنی داری کمتر از ۰/۰۰۱ معنی‌دار بود. پس از بررسی مدل تحلیل عامل تأییدی مرتبه نخست، زیر مقیاس‌های سازه فضاهای ورزشی و فراغتی به صورت مجزا و همبستگی بین سازه‌ها و مشخص شدن زیر مقیاس‌ها به کمک مدل معادلات ساختاری برای سنجش این مفهوم که آیا تمام زیر مقیاس‌ها در قالب مفهوم کلی فضاهای ورزشی و فراغتی قرار می‌گیرند، تحلیل عاملی مرتبه دوم صورت گرفت و شاخص‌های برازندگی تحلیل عامل تأییدی مرتبه دوم در جدول ۴ نشان داده شده است. تمامی شاخص‌های $CFI = ۰/۹۲۵$ و $SRMR = ۰/۰۷۳$ ، $RMSEA = ۰/۰۶۳$ ، $CMIN/DF = ۲/۴۰۳$ مورد تأیید قرار گرفتند (جدول ۵). شکل دو، مدل ساختاری و تحلیل عامل تأییدی سازه تغییر الگوی کشت را در حالت بار عاملی با ضرایب استاندارد شده نشان می‌دهد. مقدار بارهای عاملی بدست آمده برای تمامی گویه‌های زیر مقیاس‌های سازه فضاهای ورزشی و فراغتی بیش‌تر از ۰/۵ و در سطح معنی داری کمتر از ۰/۰۰۱ معنی دار بود. هرچه مقدار بار عاملی یک شاخص در رابطه با یک سازه مشخص بیش‌تر باشد، آن شاخص سهم بیش‌تری در تبیین آن سازه

۱. CMIN/DF

۲. RMSEA

۳. SRMR

۴. CFI

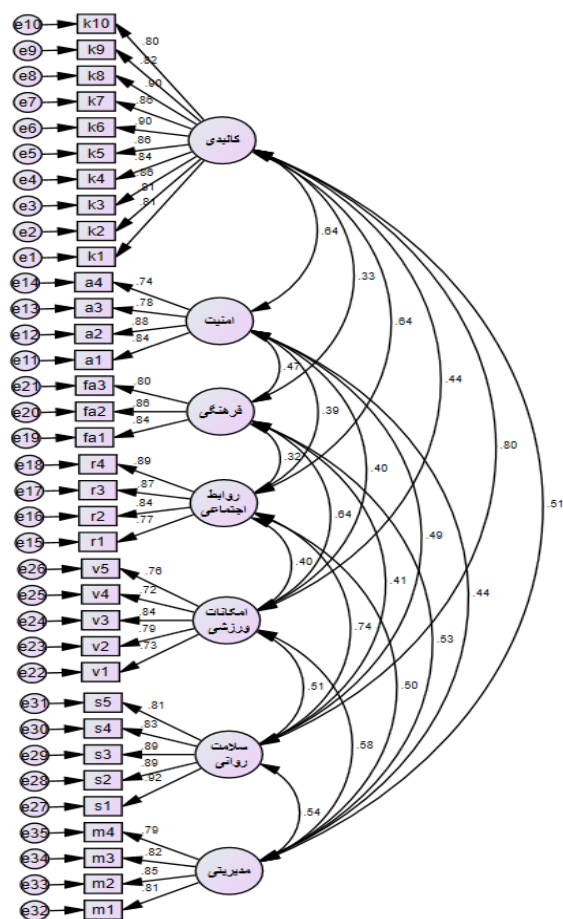
۵. Gaskin & Lim

جدول ۴. بارعاملی گویه ها

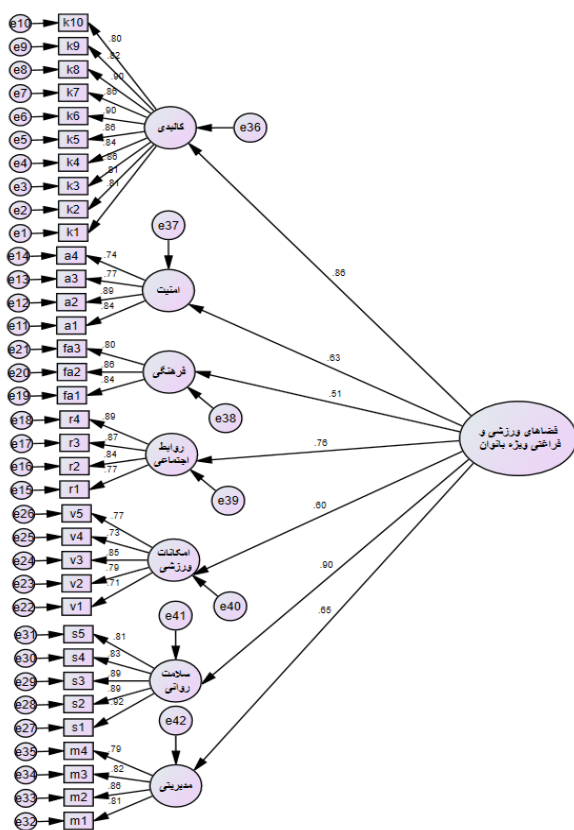
بارعاملی	گویه	نشانگر	زیرمقیاس
۰/۸۱۳	دسترسی به پارک	k1	کالبدی
۰/۸۱۴	روشنایی و نورپردازی پارک	k2	
۰/۸۵۸	امکانات ورزشی و کیفیت آن در پارک	k3	
۰/۸۴۲	کیفیت پیاده‌رو ها، معابر، کف پوش ها و سنگ فرش ها	k4	
۰/۸۵۸	فضای سبز و پوشش گیاهی پارک	k5	
۰/۸۹۷	آلاچیق ها، نیمکت ها و آب خوری های پارک	k6	
۰/۸۶۱	حصار دور پارک و عدم اشرافیت دید به داخل پارک	k7	
۰/۸۹۵	تنوع خدمات در پارک	k8	
۰/۸۱۹	وضعیت سرویس های بهداشتی پارک	k9	
۰/۷۹۷	فضاهای مخصوص بازی کودکان و میزان ایمنی آن	k10	
۰/۸۴۳	امنیت ایجاد شده توسط نگهبانان و میزان روشنایی محیط پارک در شب	a1	میزان امنیت
۰/۸۸۰	میزان امنیت ورودی پارک و محیط اطراف پارک هنگام تردد	a2	
۰/۷۷۵	میزان دسترسی به وسایل نقلیه عمومی برای رفت و آمد به پارک	a3	
۰/۷۴۲	میزان کنترل بر عدم نفوذ افراد متفرقه به پارک	a4	
۰/۸۴۰	وضعیت اماکن فرهنگی مانند کتابخانه	fa1	فرهنگی
۰/۸۶۲	میزان برگزاری کلاس های هنری، دوره های کارآفرینی، کارگاه ها و کلاس های آموزشی	fa2	
۰/۸۰۵	امکانات فرهنگی مانند نمازخانه	fa3	
۰/۷۶۹	فراهم شدن امکان گفتگو و ارتباط بیش تر با خانواده و دوستان در پارک	r1	روابط اجتماعی
۰/۸۴۰	امکان دوست یابی و گسترش ارتباطات اجتماعی در پارک	r2	
۰/۸۷۱	فضای صمیمی و دوستانه پارک	r3	
۰/۸۸۶	شلوغی و تراکم جمعیت پارک	r4	
۰/۷۲۶	امکان پیاده روی در پارک	v1	امکانات ورزشی
۰/۷۹۳	تنوع وسایل ورزشی موجود در پارک	v2	
۰/۸۴۲	طراحی وسایل ورزشی و میزان تناسب آن با نیاز بانوان	v3	
۰/۷۲۴	برنامه های ورزش صبحگاهی و ورزش همگانی در پارک	v4	
۰/۷۶۴	ایمنی وسایل ورزشی	v5	
۰/۹۱۹	افزایش روحیه شادی و نشاط با مراجعه به پارک	s1	سلامت روانی
۰/۸۹۱	افزایش آرامش ذهن و روان با مراجعه به پارک	s2	
۰/۸۸۷	فراهم شدن فضایی برای سکوت و خلوت در محیط پارک	s3	
۰/۸۲۶	تقویت اعتماد به نفس با مراجعه به پارک	s4	
۰/۸۱۲	تقویت دید مثبت و لذت بردن بیش تر از زندگی با مراجعه به پارک	s5	
۰/۸۰۹	مراکز ارائه خدمات مانند فروشگاه و رستوران	m1	مدیریتی
۰/۸۴۸	اطلاع رسانی از امکانات پارک بانوان در رسانه های جمعی	m2	
۰/۸۲۲	خدمات ارائه شده توسط شهرداری (جمع آوری زباله، پاکیزگی پارک، پاسخگویی پارک و ...)	m3	
۰/۷۹۳	میزان توجه به نظرات و انتقادات مراجعه کنندگان به پارک	m4	

جدول ۵. شاخص های برازش مدل های تحلیل عاملی تأییدی

شاخص	CFI	SRMR	RMSEA	CMIN/DF
مقدار مناسب	> ۰/۹	< ۰/۰۸	< ۰/۰۸	< ۳
مرتبه نخست	۰/۹۴۲	۰/۰۴۴	۰/۰۵۶	۲/۱۰۳
مرتبه دوم	۰/۹۲۵	۰/۰۷۳	۰/۰۶۳	۲/۴۰۳

شکل ۱. تحلیل عامل تاییدی مرتبه نخست سازه فضاهای ورزشی و فراغتی

شکل ۲. تحلیل عامل تاییدی مرتبه دوم فضاهای ورزشی و فراغتی

در ادامه وضعیت پارک بانوان کرمانشاه در ارتباط با وضعیت مؤلفه‌های کالبدی، میزان امنیت، فرهنگی، روابط اجتماعی، امکانات ورزشی، سلامت روانی و مدیریتی مورد بررسی قرار گرفت. با توجه به نتایج جدول ۶، سطح معناداری به دست آمده برای آزمون تی تک نمونه‌ای در تمامی مؤلفه‌های کالبدی، میزان امنیت، فرهنگی، روابط اجتماعی، امکانات ورزشی، سلامت روانی و مدیریتی کمتر از ۰/۰۵ ($\text{sig} = ۰/۰۰۱$) و آماره تی بدست آمده از مقدار بحرانی $۱\pm/۹۶$ بیش‌تر باشد می‌باشد که نشان می‌دهد میانگین به دست آمده برای مؤلفه‌های پژوهش با ارزش آزمون اختلاف معناداری دارد در نتیجه فرض H_0 رد و فرض H_1 در سطح اطمینان ۹۵٪ پذیرفته می‌شود. با توجه به میانگین گزارش

شده برای مؤلفه‌های پژوهش، میانگین مؤلفه‌های کالبدی، فرهنگی، امکانات ورزشی و مدیریتی کمتر از ارزش آزمون می‌باشد که نشان می‌دهد وضعیت این متغیرها در پارک بانوان کرمانشاه از دیدگاه نمونه‌های پژوهش وضعیت نامطلوبی دارد. در مقابل میانگین مؤلفه‌های میزان امنیت، روابط اجتماعی و سلامت روانی بیش‌تر از ارزش آزمون می‌باشد که نشان می‌دهد وضعیت این متغیرها در پارک بانوان کرمانشاه بنابر دیدگاه نمونه‌های پژوهش از وضعیت مطلوبی برخوردار است. افزون بر این شاخص‌های میانگین نشان دهنده این است که بالاترین مقدار میانگین مربوط به مؤلفه میزان امنیت و پایین‌ترین مقدار مربوط به مؤلفه مدیریتی است.

جدول ۶. نتایج آزمون تی تک نمونه‌ای متغیرهای پارک بانوان کرمانشاه

ردیف	متغیر	میانگین	مقدار آماره تی	درجه آزادی	سطح معناداری	اختلاف میانگین
۱	مؤلفه کالبدی	۲/۸۷۰	-۸/۳۶۸	۳۴۹	۰/۰۰۱	-۰/۱۳۰
۲	مؤلفه میزان امنیت	۴/۴۴۵	۴۷/۹۸۸	۳۴۹	۰/۰۰۱	۱/۴۴۵
۳	مؤلفه فرهنگی	۲/۲۹۶	-۱۷/۰۸۰	۳۴۹	۰/۰۰۱	-۰/۷۰۴
۴	مؤلفه روابط اجتماعی	۴/۲۴۴	۴۳/۰۸۸	۳۴۹	۰/۰۰۱	۱/۲۴۴
۵	مؤلفه امکانات ورزشی	۲/۶۶۳	-۱۰/۹۷۱	۳۴۹	۰/۰۰۱	-۰/۳۳۷
۶	مؤلفه سلامت روانی	۴/۴۴۰	۴۹/۳۸۴	۳۴۹	۰/۰۰۱	۱/۴۴۰
۷	مؤلفه مدیریتی	۱/۹۸۱	-۳۵/۰۵۵	۳۴۹	۰/۰۰۱	-۱/۰۱۹

بحث و نتیجه گیری

پارک بانوان کرمانشاه افزون بر ایجاد فضایی ورزشی و فراغتی، در ابعاد اجتماعی و فرهنگی نیز نقش مهمی برای بانوان دارد. آرامش روحی و روانی که از مراجعه به پارک برای بانوان حاصل می‌شود، زمینه‌ای برای بهبود عملکرد در حوزه‌های گوناگون برای فرد ایجاد می‌کند. این موضوع در ابعاد بزرگ‌تر می‌تواند بر جامعه تأثیر مثبتی داشته باشد. بنابراین مطالعه‌ای تحلیلی بر پارک بانوان کرمانشاه به عنوان فضایی ورزشی و فراغتی مخصوص بانوان اجرا شد. نتایج تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان داد که میانگین مؤلفه کالبدی در پارک بانوان کرمانشاه براساس طیف لیکرت $۲/۸۷$ از ۵ و کمتر از ارزش آزمون می‌باشد بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که مؤلفه کالبدی در پارک بانوان کرمانشاه از دیدگاه مراجعه کنندگان، وضعیت نامطلوبی دارد. از بین گویه‌های مؤلفه کالبدی فضای سبز و پوشش گیاهی پارک بانوان دارای بالاترین میانگین بوده و بانوان مراجعه کننده از وضعیت درختان، چمن و گونه‌های گیاهی موجود در پارک نسبت به شاخص‌های دیگر رضایت بیش‌تری اظهار داشته‌اند. در مقابل گویه کیفیت پیاده‌رو ها، معابر، کف

پوش‌ها و سنگ فرش‌ها کم‌ترین میانگین و میزان رضایت-مندی را دارد و بانوان از عدم وجود فضایی با کف‌پوش مناسب جهت انجام فعالیت‌های ورزشی ناراضی بوده‌اند. این نتایج با نتایج پژوهش‌هایی که در پارک بانوان بهشت مادران تهران (۳۱)، پارک مخصوص بانوان شهروند (۳۲)، باغ جهان کرج (۳۳)، بوستان بانوان نرگس (۳۳)، بوستان مادر کرمان (۳۴)، ناهمسو بود چون پارک‌های ذکر شده همگی از امکانات و مؤلفه کالبدی مطلوبی برخوردار بودند. از جمله مؤلفه‌های کالبدی که این پارک‌ها را به پارک بانوان کرمانشاه برتری بخشیده شامل آب‌خوری و آب-سردکن، آب‌نما، آلاچیق، مهدکودک، کلینیک گل و گیاه، باجه تلفن و... می‌باشد.

افزون بر این با توجه به اینکه میانگین مؤلفه میزان امنیت در پارک بانوان کرمانشاه براساس طیف لیکرت $۴/۴۴$ از ۵ و بیش‌تر از ارزش آزمون می‌باشد نشان داد که وضعیت مؤلفه میزان امنیت در پارک بانوان کرمانشاه بنابر دیدگاه نمونه‌های پژوهش از وضعیت مطلوبی برخوردار است. از بین گویه‌های مؤلفه میزان امنیت گویه میزان کنترل بر عدم نفوذ افراد متفرقه به پارک دارای بالاترین میانگین و امنیت

ایجاد شده توسط نگهبانان و میزان روشنایی محیط پارک در شب کمترین میانگین و میزان رضایت‌مندی را دارد. درب ورودی پارک بانوان کرمانشاه از دو طرف دارای نگهبانی می‌باشد که در یک طرف ساختمان نگهبانی آقایان و در طرفی دیگر اتاق مدیریت و کنترل با تعدادی نیروی زن می‌باشد که امنیت ورودی را تأمین می‌کنند. این نتایج با نتایج پژوهش‌هایی که در مجموعه شهریانو بوستان ولایت (۳۴) انجام شده همسو بوده است زیرا در این مجموعه مؤلفه میزان امنیت از وضعیت مطلوبی برخوردار است. در مقابل یافته‌های پژوهش با نتایج پژوهش‌هایی که در پارک مخصوص بانوان شهروند (۳۲)، پارک بانوان حجاب مشهد (۳۴) ناهمسو می‌باشد چرا که امنیت این پارک‌ها وضعیت مناسبی ندارد.

نتایج تجزیه و تحلیل مؤلفه فرهنگی در پارک بانوان کرمانشاه نشان داد که میانگین مؤلفه فرهنگی در پارک بانوان کرمانشاه بر اساس طیف لیکرت ۲/۲۹ از ۵ و کمتر از ارزش آزمون می‌باشد بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت که از دیدگاه نمونه‌های پژوهش وضعیت نامطلوبی دارد. از بین گویه‌های مؤلفه فرهنگی گویه امکانات فرهنگی مانند نمازخانه دارای بالاترین میانگین و وضعیت اماکن فرهنگی مانند کتابخانه کمترین میانگین و میزان رضایت‌مندی را دارد. در پارک بانوان کرمانشاه هیچ‌گونه خدمات فرهنگی مانند کلاس‌های آموزشی یا کارگاه‌ها ارائه نمی‌شود و همچنین، مجهز به کتابخانه نمی‌باشد. نمازخانه موجود در پارک نیز به محلی برای استراحت عوامل پارک تبدیل شده است. این در حالی است که نتایج پژوهش‌های مفیدی (۳۵)، نادرپور (۳۴)، حبیبی و علی پور شجاعی (۳۱) نشان می‌دهند که پارک‌های بانوان می‌توانند بستر مناسبی برای برگزاری کلاس‌های گوناگون آموزشی و ارائه خدمات فرهنگی باشند. از جمله پارک‌هایی که مانند پارک بانوان کرمانشاه وضعیت فرهنگی نامناسبی دارد بوستان مادر کرمان (۳۴) است. در مقابل پژوهش‌هایی که در آنها پارک‌ها مؤلفه فرهنگی مناسبی داشتند شامل پژوهش‌هایی در پارک مخصوص بانوان شهروند (۳۲)، باغ جهان کرج (۳۳)، بوستان بانوان نرگس (۳۳)، مجموعه شهریانو بوستان ولایت (۳۴) می‌باشد. در پارک‌های فوق‌الذکر امکانات فرهنگی از قبیل مراکز آموزش، فروشگاه محصولات فرهنگی، گالری هنر، کتابخانه و ... دیده می‌شود.

از سوی دیگر، میانگین مؤلفه روابط اجتماعی در پارک بانوان کرمانشاه بر اساس طیف لیکرت ۴/۲۵ از ۵ و بیش‌تر از ارزش آزمون (یعنی ۳) بوده؛ بنابراین، می‌توان نتیجه

گرفت که مؤلفه روابط اجتماعی در پارک بانوان کرمانشاه بنابر دیدگاه نمونه‌های پژوهش از وضعیتی مطلوب برخوردار است. از بین گویه‌های مؤلفه روابط اجتماعی گویه فضای صمیمی و دوستانه پارک دارای بالاترین میانگین و شلوغی و تراکم جمعیت پارک کمترین میانگین و میزان رضایت‌مندی را دارد. محیط پارک بانوان به دلیل ماهیت تفکیک جنسیتی آن فضایی مناسب برای دورهمی‌ها و ملاقات‌های دوستانه و خانوادگی و همچنین، برقراری روابط اجتماعی بایکدیگر تبدیل شده است. یافته‌های پژوهش با پژوهش‌های نادرپور (۳۴)، معاونی و رحمانی (۳۶)، کریمی (۳۷)، الفت و سوادی (۳۸) همسو بوده است که نشان داده است پارک‌های بانوان موجب افزایش تعاملات و تقویت روابط اجتماعی می‌شوند.

میانگین مؤلفه امکانات ورزشی در پارک بانوان کرمانشاه بر اساس طیف لیکرت ۲/۶۵ از ۵ و بیش‌تر از ارزش آزمون می‌باشد که نشان داد وضعیت مؤلفه امکانات ورزشی در پارک بانوان کرمانشاه از دیدگاه نمونه‌های پژوهش وضعیت نامطلوبی دارد. از بین گویه‌های مؤلفه امکانات ورزشی گویه امکان پیاده‌روی در پارک بالاترین میانگین را داشته زیرا در اطراف پارک جاده‌ای مخصوص پیاده‌روی قرار دارد. درمقابل گویه برنامه‌های ورزش صبحگاهی و ورزش همگانی در پارک کمترین میانگین و میزان رضایت‌مندی را دارد. در پارک بانوان کرمانشاه تعدادی از وسایل ورزشی وجود دارد که تنوع کمی دارند و هیچ‌گونه راهنما برای استفاده از آنها وجود ندارد بنابراین از ایمنی مناسبی برخوردار نیستند. امکانات ورزشی دیگری که در پارک بانوان دیده می‌شود شامل تور والیبال بدون اختصاص توپ و میز تنیس شیشه‌ای بدون تجهیزات می‌باشد. این یافته‌ها با نتایج پژوهش‌ها در پارک بانوان حجاب مشهد (۳۴) که در این پارک نیز امکانات ورزشی مناسبی وجود ندارد همسو بوده است. در مقابل پژوهش‌هایی که در آنها پارک‌های بانوان از امکانات ورزشی مناسبی برخوردار بوده‌اند مانند پارک بانوان ارومیه (۳۴)، پارک بانوان بهشت مادران تهران (۳۱)، مجموعه بانوان بروجرد (۳۵)، پارک مخصوص بانوان شهروند (۳۲)، باغ جهان کرج (۳۳)، بوستان بانوان نرگس (۳۳)، بوستان مادر کرمان (۳۴)، مجموعه شهریانو بوستان ولایت (۳۴) می‌باشد. در این پارک‌ها امکاناتی از قبیل زمین فوتبال، فوتسال، والیبال، بسکتبال، فضای مخصوص تنیس، بدمینتون، پیست دوچرخه سواری، استخر و ... دیده می‌شود.

نتایج تجزیه و تحلیل نشان داد که وضعیت مؤلفه سلامت روانی در پارک بانوان کرمانشاه با توجه به اینکه

مؤلفه کالبدی

افزودن امکاناتی از قبیل آب سردکن و آب خوری، آلاچیق برای روزهای آفتابی یا بارانی، قراردادن ساعت در محوطه پارک به دلیل ممنوعیت همراه داشتن گوشی موبایل، بررسی وضعیت لوله کشی و آبرسانی سرویس بهداشتی، قرار دادن سایه بان مناسب برای فضای بازی کودکان، افزایش ارتفاع حصار دور پارک و بررسی دید ساختمان ها و فضای پیرامون آن، قراردادن کف پوش در قسمتی از پارک برای انجام فعالیت های ورزشی بانوان.

مؤلفه فرهنگی

بهسازی وضعیت نمازخانه و اجرای برنامه های مذهبی، برگزاری کلاس های آموزشی، هنری و کارگاه هایی مانند دوره های کارآفرینی و اشتغال، ایجاد فضای مناسب برای کتابخانه و کتاب خوانی و حتی درس خواندن دانش آموزان و دانشجویان، برگزاری مسابقات فرهنگی از جمله مسابقات کتاب خوانی با محوریت موضوعات جذاب برای بانوان جهت افزایش سرانه مطالعه و ارتقای سطح فرهنگی، برگزاری جشنواره های گوناگون مانند فروش محصولات فرهنگی و صنایع دستی.

مؤلفه امکانات ورزشی

بکارگیری تعدادی مربی ورزشی مجرب و کارآمد جهت حضور در پارک برای ورزش صبحگاهی، ورزش همگانی و راهنمایی بانوان هنگام استفاده از وسایل ورزشی، توسعه امکانات و تجهیزات ورزشی از قبیل سیستم صوتی برای استفاده هنگام ورزش صبحگاهی، وسایل ورزشی مانند راکت بدمیتون و تنیس روی میز و توپ والیبال، تشکیل کمیته استعدادیابی برای توسعه ورزش قهرمانی استان کرمانشاه.

مؤلفه سلامت روانی

یکی از نیازهای اساسی بانوان مراجعه کننده به پارک برگزاری جلسات روان شناسی و مشاوره می باشد. از آن جهت که بسیاری از بانوان با مقاصد بهبود وضعیت روحی و روانی و دور شدن از مشکلات خانوادگی و اجتماعی به این فضاها پناه می آورند.

مؤلفه مدیریتی

اطلاع رسانی گسترده در مورد پارک بانوان جهت بهره مندی همه بانوان علاقه مند، تشکیل کمیته ای برای بررسی نظرات

میانگین این مؤلفه براساس طیف لیکرت ۴/۴۵ از ۵ و بیش تر از ارزش آزمون می باشد بنابراین می توان نتیجه گرفت که بنابر دیدگاه نمونه های پژوهش از وضعیت مطلوبی برخوردار است. از بین گویه های مؤلفه سلامت روانی گویه های افزایش روحیه شادی و نشاط و افزایش آرامش ذهن و روان با مراجعه به پارک بانوان دارای بالاترین میانگین و تقویت اعتماد به نفس با مراجعه به پارک بانوان کم ترین میانگین و میزان رضایت مندی را داشته است. در نتیجه مراجعه به پارک بانوان موجب بهبود وضعیت روحی و سلامت روانی بانوان مراجعه کننده شده است. در راستای این پژوهش پژوهش های دیگری مانند نادرپور (۳۴)، حبیب و همکاران (۴۰)، معاونی و رحمانی (۳۶)، گلی و همکاران (۴۱)، الفت و سوادی (۳۸) انجام شده که در آنها مراجعه به پارک بانوان موجب تقویت روحیه شادی و نشاط، رفع افسردگی و بیماری های روحی و همچنین، افزایش آرامش و تقویت اعتماد به نفس می شود.

در نهایت بررسی مؤلفه مدیریتی نشان داد که میانگین مؤلفه مدیریتی در پارک بانوان کرمانشاه بر اساس طیف لیکرت ۱/۹۷ از ۵ و کم تر از ارزش آزمون می باشد که نشان می دهد وضعیت این مؤلفه در پارک بانوان کرمانشاه از دیدگاه نمونه های پژوهش وضعیت نامطلوبی دارد. از بین گویه های مؤلفه مدیریتی گویه اطلاع رسانی از امکانات پارک بانوان در رسانه های جمعی دارای بالاترین میانگین بوده و تعداد کمی اطلاعاتی از افتتاحیه در برخی از سایت ها منتشر شد. در مقابل گویه میزان توجه به نظرات و انتقادات مراجعه کنندگان به پارک کم ترین میانگین و میزان رضایت مندی را داشته است و بانوان مراجعه کننده اظهار داشتند که به نظرات یا انتقادات آنها توجه نمی شود. نتایج این مطالعه با پژوهش هایی در پارک مخصوص بانوان شهروند (۳۲)، پارک بانوان حجاب مشهد (۳۴) همسو بوده است زیرا در این پژوهش ها، پارک ها وضعیت مدیریتی مناسبی ندارند. از سوی دیگر، پژوهش هایی که در مجموعه بانوان بروجرد (۳۵)، پارک بانوان بهشت مادران تهران (۳۱)، بوستان مادر کرمان (۳۴)، مجموعه شهربانو بوستان ولایت (۳۴) انجام شد با این پژوهش ناهمسو بوده و در این نمونه از پارک ها امکاناتی مانند، ساختمان اداری، بوفه، فروشگاه و رستوران دیده می شود.

بر این اساس با توجه به نتایج پژوهش پیشنهاد های زیر ارائه می شود:

حامی مالی

تمام منابع مالی و هزینه پژوهش و انتشار مقاله تماماً بر عهده نویسندگان بوده و هیچ‌گونه حمایت مالی دریافت نشده است.

مشارکت نویسندگان

مقاله برگرفته از پایان‌نامه مقطع کارشناسی ارشد است. نویسنده اول فارغ التحصیل مقطع کارشناسی ارشد است؛ نویسنده دوم استاد راهنمای پایان‌نامه و نویسنده مسئول می‌باشد.

تعارض منافع

این نوشتار برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد تحت عنوان «مطالعه تحلیلی فضاهای ورزشی و فراغتی ویژه بانوان (نمونه موردی: پارک بانوان کرمانشاه)» است (گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه رازی، کرمانشاه) است و با منافع شخصی یا سازمانی منافات ندارد.

تشکر و قدردانی

از اساتید مدیریت ورزشی و تمامی افرادی که در این پژوهش همکاری کردند و در تکمیل پرسش‌نامه‌ها یاری رساندند تشکر و قدردانی می‌شود.

و انتقادات مراجعه‌کنندگان به پارک بانوان، افزایش تعداد نیروهای خدماتی شهرداری قراردادن فروشگاه یا بوفه در داخل محوطه پارک.

در نهایت، باتوجه به اینکه در شهر کرمانشاه تنها یک پارک بانوان وجود دارد، احداث پارک‌های بانوان در نقاط گوناگون شهر جهت افزایش میزان دسترسی شهروندان به این نوع پارک‌ها ضروری می‌باشد.

ملاحظات اخلاقی

پیش از اجرای پژوهش از شرکت‌کنندگان رضایت آگاهانه کتبی گرفته شد و تمام شرکت‌کنندگان با رضایت خود در پژوهش شرکت داشتند و پژوهشگران به آن‌ها اطمینان دادند که نتایج پژوهش محرمانه خواهد بود.

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

این پژوهش برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد است و تمام نکات اخلاقی شامل رازداری، در اولویت بودن سلامت روان‌شناختی شرکت‌کنندگان، امانت‌داری، دقت در استناددهی، قدردانی از دیگران، رعایت ارزش‌های اخلاقی در گردآوری داده‌ها، رعایت حریم خصوصی شرکت‌کنندگان توسط پژوهشگران مدنظر قرار گرفته است.

References

- Malm C, Jakobsson J, Isaksson A. Physical activity and sports—real health benefits: a review with insight into the public health of Sweden. *Sports*. 2019 May 23;7(5):127. <https://doi.org/10.3390/sports7050127>
- Ruegsegger GN, Booth FW. Health benefits of exercise. *Cold Spring Harbor perspectives in medicine*. 2018 Jul 1;8(7):a029694. <https://doi.org/10.1101/cshperspect.a029694>
- Tarp J, Fagerland MW, Dalene KE, Johannessen JS, Hansen BH, Jefferis BJ, Whincup PH, Diaz KM, Hooker S, Howard VJ, Chernofsky A. Device-measured physical activity, adiposity and mortality: a harmonised meta-analysis of eight prospective cohort studies. *British journal of sports medicine*. 2022 Jul 1; 56(13):725-32. <https://doi.org/10.1136/bjsports-2021-104827>
- Giles-Corti B, Donovan RJ. The relative influence of individual, social and physical environment determinants of physical activity. *Social science & medicine*. 2002 Jun 1;54(12):1793-812. [https://doi.org/10.1016/S0277-9536\(01\)00150-2](https://doi.org/10.1016/S0277-9536(01)00150-2)
- Hosseini S H, Samiipour D. A comparative analysis of women's satisfaction with urban parks - Hijab Women's Park and Mellat Mixed Park (Mashhad). *Social psychological studies of women*, 2015, 13(3), 43-76. (in Persian) <https://doi.org/10.22051/jwsp.2015.2151>

6. Zhang Z, Wang M, Xu Z, Ye Y, Chen S, Pan Y, Chen J. The influence of Community Sports Parks on residents' subjective well-being: A case study of Zhuhai City, China. *Habitat International*. 2021 Nov 1;117:102439. <https://doi.org/10.1016/j.habitatint.2021.102439>
7. Maniruzzaman KM, Alqahtany A, Abou-Korin A, Al-Shihri FS. An analysis of residents' satisfaction with attributes of urban parks in Dammam city, Saudi Arabia. *Ain Shams Engineering Journal*. 2021 Sep 1;12(3):3365-74. <https://doi.org/10.1016/j.asej.2020.11.020>
8. Sauleda Martínez LA, Gavilán Martín D, Martínez Benítez J. La brecha de género en el deporte: El caso de una marginación histórica y socialmente consentida. *Interdisciplinaria*. 2021 May;38(2):73-86. <https://doi.org/10.16888/interd.2021.38.2.5>
9. Ferdowsi MH, Nik Bakhsh B, Zebardad S. (2023). Women's Sport Self-Efficacy based on Social Support and Socioeconomic Status (Mediating Variable of Motivation for Sports Participation). *Women and society quarterly*. Jul 23;14(54):157-72. (in Persian) <https://doi.org/10.30495/jzv.2023.31507.3970>
10. Foster E, Appleby KM. Making the Case for Women-Specific Recreational Sports. *Journal of Park and Recreation Administration*. 2021;39(1). <https://doi.org/10.18666/JPra-2020-10645>
11. Mahmoudi N, Eliasi E. Conceptual examination of women's park space with the approach of environmental psychology. *Geography and human relations*, 2020, 3(1), 313-330. (in Persian) <https://dorl.net/dor/20.1001.1.26453851.1399.3.1.17.2>
12. Pavlidis A. Making "space" for women and girls in sport: An agenda for Australian geography. *Geographical research*. 2018 Nov;56(4):343-52. <https://doi.org/10.1111/1745-5871.12302>
13. Jeanes R, Spaaij R, Farquharson K, McGrath G, Magee J, Lusher D, Gorman S. Gender relations, gender equity, and community sports spaces. *Journal of Sport and Social Issues*. 2021 Dec;45(6):545-67. <https://doi.org/10.1177/0193723520962955>
14. Vafaei A, Dolatyarian K. Evaluation of citizens' satisfaction with the quality of inner-city parks (case study: Noorabad City Laleh Women's Park). *Women in development and politics*. 2023. (in Persian) <https://doi.org/10.22059/jwdp.2023.360304.1008345>
15. Shakoor A, Mohammadi S, Ghambari Hamedani M, Latifi GH, Babaei Elyasi M. (2023). Desirability Assessment of Key Factors Affecting Women's Sense of Security in Urban Open Spaces (Case study: Nayer Urban Separate Area; Sanandaj). *Women and society quarterly*. (in Persian) <https://www.doi.org/10.30495/jzv.2023.30345.3834>
16. Mohammadi M. Measuring the Influence of Social Support of Women in Selecting Women's and Public Parks for Sports. *Studies of urban structure and function*, 2021, 8(27), 201-238. (in Persian) <https://doi.org/10.22080/usfs.2021.18922.1997>
17. Kiani S. Investigating and explaining the pattern of spending leisure time, measuring attitudes and identifying obstacles in women's leisure tourism spaces (case study: Kashan). *Socio-disciplinary research on women and the family*, 2020, 8(2), 493-522. (in Persian)
18. Mahmoudi N, Eliasi E. (2020). Conceptual examination of women's park space with the approach of environmental psychology. *Geography and human relations*, 3(1), 313-330. (in Persian) <https://dorl.net/dor/20.1001.1.26453851.1399.3.1.17.2>
19. Mushkani RA, Ono H. The role of land use and vitality in fostering gender equality in urban public parks: The case of Kabul city, Afghanistan. *Habitat International*. 2021 Dec 1;118:102462. <https://doi.org/10.1016/j.habitatint.2021.102462>

20. Iqbal A. How safe are women-only parks perceived to be?. *Security Journal*. 2018 Oct;31(4):859-81. <https://doi.org/10.1057/s41284-018-0138-1>
21. Mueller RO. Basic principles of structural equation modeling: An introduction to LISREL and EQS. Springer Science & Business Media; 2012 Dec 6. <https://doi.org/10.1007/978-1-4612-3974-1>
22. Shetab Bushehri SN, Karimi M, Veisia E, Azmsha T. (2023). Factors affecting the effectiveness of women's parks in Khuzestan province with an emphasis on physical activity. *Journal of Geography and Human Relations*. Feb 3;6(3):318-50. (in Persian) <https://doi.org/10.22034/gahr.2023.411830.1926>
23. Jami odluo M, Yazdani MH, Asgharizamani A. (2023). Analysis of the role of women's right to the city based on gender segregation (Study case: Ardabil women's park). *Journal of Geography and Human Relations*. Aug 7;6(1):260-88. (in Persian) <https://dori.net/dor/20.1001.1.26453851.1402.6.1.12.4>
24. Gatignon H. Statistical analysis of management data. Boston, MA: Kluwer Academic Publishers; 2003 Jan. <https://doi.org/10.1007/978-1-4614-8594-0>
25. Werts CE, Linn RL, Jöreskog KG. Intraclass reliability estimates: Testing structural assumptions. *Educational and Psychological measurement*. 1974 Apr; 34(1):25-33. <https://doi.org/10.1177/001316447403400104>
26. Davari A, Rezazadeh A. (2018). Structural equation modeling with PLS software: Tehran: Academic Jihad Publishing Organization. (in Persian)
- Fornell C, Larcker DF. Evaluating structural equation models with unobservable variables and measurement error. *Journal of marketing research*. 1981 Feb;18(1):39-50. <https://doi.org/10.1177/002224378101800104>
27. Hair JF, Black WC, Babin BJ, Anderson RE, Tatham R. *Multivariate Data Analysis*: Pearson Education. Upper Saddle River, New Jersey. 2010.
- Gaskin J, Lim J. Model fit measures. *Gaskination's StatWiki*. 2016;37(3):814-22.
28. Kline P. An easy guide to factor analysis. Routledge; 2014 Feb 25. <https://doi.org/10.4324/9781315788135>
29. Habibi M, Alipour Shojaei F. A comparative study of public spaces for women with urban public spaces in terms of responding to women's needs, case study: Water and Fire Park and Behesht Madaran Park in Tehran. *Journal of fine arts-architecture and urbanism*, 2015, 20(1), 17-30. (in Persian) <https://doi.org/10.22059/jfaup.2015.56368>
30. Khosravi Babadi M. Geographical analysis of the level of women's satisfaction with women's park and its comparison with the mixed park in Ahvaz city. master's thesis, Chamran martyr of Ahwaz University. 2019. (in Persian)
31. Haji Sadeghi Nejad, N. (2019). Designing women's recreational facilities with a vitality approach. master's thesis, Islamic Azad University, Taft branch. (in Persian)
32. Naderpur N. Investigating the spatial quality of women's parks in Mashhad city with an emphasis on women's satisfaction (case example: Reyhaneh Park). master's thesis, Imam Reza International University, peace be upon him. 2015. (in Persian)
33. Mofidi S M. Gorgan women's health complex and campus. master's thesis, Islamic Azad University, Kavos Dome branch. 2015. (in Persian)
34. Moaveni E, Rahmani H. The effect of security and gender space on increasing the presence of women in the urban space (case example: Shiraz Women's Park). *Architectural studies*, 2019, 9(2), 49-58. (in Persian)
35. Karimi S. Investigating the performance of women's parks in Tehran: a case study of Arsbaran Park. master's thesis, University of Tehran. 2010. (in Persian)

36. Olfateh M, Swadi M. Identification and prioritization of sports tourism obstacles in urban public spaces. *Geography Quarterly (Regional Planning)*. *Geography Quarterly (Regional Planning)*, 2016, 6(4), 83-97. (in Persian)
<https://dorl.net/dor/20.1001.1.22286462.1395.6.4.7.6>
37. Soleimani A, Aftab A, Rezazadeh N. Designing urban spaces by evaluating gender attitudes (case study: Narges women's park in Urmia). *Geography Quarterly (Regional Planning)*, 2019, 9(2), 157-177. (in Persian)
<https://dorl.net/dor/20.1001.1.22286462.1398.9.2.11.7>
38. Habib F, Laqaei H, Jamei Fard M, Mousavi Fatemi H. Women's theme parks with a multilateral approach. *Utopia architecture and urban planning*, 2011, 4(6), 75-86. (in Persian)
39. Goli A, Zadoli Khajeh SH, Zadoli F. Evaluation of gender attitude in the design of urban spaces (case study: Shams Tabriz Women's Park). *Women in development and politics*, 2013, 11(2), 171-188. (in Persian)
<https://doi.org/10.22059/jwdp.2013.36088>